

Predmet C-579/21**Zahtjev za prethodnu odluku****Datum podnošenja:**

22. rujna 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Itä-Suomen hallinto-oikeus (Finska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

21. rujna 2021.

Tužitelj:

J. M.

Tuženici:

Zamjenik službenika za zaštitu podataka

Pankki S

**ITÄ-SUOMEN HALLINTO-
OIKEUS (UPRAVNI SUD
ISTOČNE FINSKE, FINSKA)****PRIVREMENA
ODLUKA**

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

**PREDMET
POSTUPKA**

Zahtjev za prethodnu odluku upućen Sudu Europske unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)

Tužitelj

J. M.

TuženiciZamjenik službenika za zaštitu podataka
Pankki S**Pobijana odluka**

Odluka zamjenika službenika za zaštitu podataka od 4. kolovoza 2020. [omissis]

Predmet glavnog postupka i relevantno činjenično stanje

- 1 U postupku koji se vodi pred Itä-Suomen hallinto-oikeusom (Upravni sud istočne Finske, Finska) postavlja se pitanje tumačenja članka 4. točke 1. i članka 15. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).
- 2 Glavni postupak odnosi se na tumačenje pojma „osobni podaci” kao i na pravo ispitanika na pristup podacima koji su o njemu prikupljeni. Osoba J. M., koja je pokrenula postupak pred Itä-Suomen hallinto-oikeusom (Upravni sud istočne Finske), bila je zaposlenik banke Pankki S (u daljnjem tekstu: banka). Osim toga, osoba J. M. bila je i klijent banke. Prema njezinim navodima, osoba J. M. saznala je 2014. godine da su njezini vlastiti podaci u svojstvu klijenta bili provjeravani u razdoblju od 1. studenoga do 31. prosinca 2013., tijekom kojeg je ona bila zaposlena u banci. Osoba J. M. sumnja da razlozi za provjeru njezinih podataka nisu bili u potpunosti zakoniti. Dopisom od 29. svibnja 2018. ona je zamolila banku da joj preda informacije iz kojih proizlazi identitet onih osoba koje su u razdoblju od 1. studenoga do 31. prosinca 2013. obrađivale podatke o njoj u svojstvu klijenta kao i da je obavijeste o svrsi obrade njezinih podataka u svojstvu klijenta. Banka je u međuvremenu dala otkaz osobi J. M. Osoba J. M. svoj je zahtjev za pristup informacijama obrazložila time da, među ostalim, želi razjasniti razloge za svoj otkaz.
- 3 Banka je u svojem odgovoru upućenom osobi J. M. 30. kolovoza 2018. kao voditelj obrade odbila dati informacije o imenima zaposlenika koji su obrađivali podatke osobe J. M. u svojstvu klijenta. Prema mišljenju banke, pravo provjere vlastitih podataka iz članka 15. Opće uredbe o zaštiti podataka ne primjenjuje se na podatke o protokolima iz sustava za obradu podataka banke. Ona smatra da su zatražene informacije osobni podaci zaposlenika koji je obrađivao podatke, a ne klijenta. U svojem odgovoru osobi J. M., banka je kao voditelj obrade najavila da će dati daljnja pojašnjenja koja se odnose na podatke o protokolima kako bi otklonila nesporazume. Prema tim je pojašnjenjima interna revizija banke tijekom 2014. istraživala obradu podataka osobe J. M. u svojstvu klijenta u razdoblju od 1. studenoga do 31. prosinca 2013. Interna revizija došla je do zaključka da su tijekom zatraženog razdoblja četiri zaposlenika banke obrađivali podatke osobe J. M. i da je obrada podataka bila povezana s obradom podataka jednog drugog klijenta banke s kojim je osoba J. M. bila povezana kad je rješavala njegov predmet. Iz podataka tog drugog klijenta proizašlo je da je osoba imena J. M. kao dužnik bila s njim u obveznom odnosu. Budući da je osoba J. M. u isto vrijeme bila odgovorna u banci kao osobni bankar tog klijenta, banka je morala razjasniti je li u slučaju predmetnog dužnika riječ o osobi J. M. te je stoga u tom slučaju možda postojao nedopušteni sukob interesa. Razjašnjenje slučaja je prema navodima banke zahtijevalo i obradu podataka osobe J. M. te se svaki zaposlenik banke koji je obrađivao njezine podatke internoj reviziji morao očitovati o razlozima obrade podataka. Osim toga, banka je izjavila da ona osobu J. M. ne

sumnjiči ni za kakav propust u pogledu obrade podataka koja se odvijala u banci tijekom 2013.

- 4 Osoba J. M. dostavila je predmet nacionalnom nadzornom tijelu, točnije uredu službenika za zaštitu podataka, te od njega zatražila da naredi banci da mu priopći zatražene informacije. Prema mišljenju osobe J. M., svaka osoba ima pravo na [pristup] predmetima i informacijama koji se na nju odnose. Ona smatra da informacije o obradi podataka o klijentima nisu izravno vlastiti podaci osobe, ali su izravno povezani s pravilnom obradom podataka osobe i njihovim osiguravanjem. Nema li osoba pravo dobiti odgovarajuće informacije, ispitanik nema nikakvih stvarnih sredstava za provjeru jesu li podaci koji se na nju odnose pravilno obrađeni.
- 5 Odlukom od 4. kolovoza 2020. [omissis] zamjenik službenika za obradu podataka odbio je zahtjev osobe J. M. kojim je ona tražila pristup informacijama banke. Stoga zamjenik službenika za obradu podataka banci kao voditelju obrade u smislu članka 58. stavka 2. točke (c) Opće uredbe o zaštiti podataka nije naredio da udovolji zahtjevu osobe J. M. za ostvarivanje prava koja joj u skladu s Uredbom pripadaju. U svojoj je odluci zamjenik službenika za obradu podataka utvrdio da su zahtjevi osobe J. M. zapravo zahtjev za pristup podacima o protokolima korisničkih podataka. U svojoj je odluci zamjenik službenika za zaštitu podataka uputio na svoju dosadašnju praksu odlučivanja prema kojoj podaci o protokolu korisničkih podataka nisu podaci koji se odnose na same klijente, nego podaci koji se odnose na one zaposlenike koji su podatke o klijentima obrađivali. Stoga se smatra da podaci sadržani u podacima o protokolu korisničkih podataka nisu obuhvaćeni pravom pristupa u skladu s člankom 26. Zakona o osobnim podacima (523/1999)¹ koji je ranije bilo na snazi u nacionalnom pravu. S tim u skladu, pravo na provjeru podataka o protokolu koje nije obuhvaćeno područjem primjene posebnih zakona bilo je pridržano osobama koje su same obrađivale osobne podatke sadržane u datotečnom sustavu. Zamjenik službenika za zaštitu podataka nadalje smatra da podatke o protokolu u okviru primjene Opće uredbe o zaštiti podataka treba smatrati podacima koji se odnose upravo na zaposlenike koji obrađuju podatke o klijentima i stoga podaci o protokolima nisu podaci koji se odnose na osobu J. M., a kojima ona u skladu člankom 15. Uredbe ima pravo na pristup.
- 6 Svojom tužbom podnesenom Itä-Suomen hallinto-oikeusu (Upravni sud istočne Finske) osoba J. M. zahtijeva poništenje odluke zamjenika službenika za zaštitu podataka. Osoba J. M. smatra da na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka ima pravo dobiti pristup informacijama o identitetu osoba koje su provjeravale njezine podatke u banci kao i o njihovom položaju. Pristup informacijama prema njezinu je mišljenju potreban u svrhu dokazivanja povrede zaštite osobnih podataka od strane voditelja obrade. Voditelj obrade mora moći dokazati da je obrada osobnih podataka osobe J. M. bila zakonita, primjerena i transparentna. Prema mišljenju

¹ Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1999/19990523>

osobe J. M., objašnjenje obrade njezinih podataka koje je dao sam voditelj obrade ne ispunjava zahtjeve Opće uredbe o zaštiti podataka.

- 7 Zamjenik službenika za zaštitu podataka potvrdio je pred Hallinto-oikeusuum (Upravni sud) svoje stajalište da se zatražene informacije odnose upravo na zaposlenike koji su obrađivali podatke o klijentima te se pravo na pristup ispitanika stoga ne proširuje na te informacije.
- 8 Banka je u svojoj izjavi o nacrtu zahtjeva za prethodnu odluku izjavila da podaci o protokolima koje osoba J. M. traži nisu osobni podaci osobe J. M. zbog čega takve informacije ne mogu biti obuhvaćene pravom pristupa prema Općoj uredbi o zaštiti podataka.

Nacionalno zakonodavstvo i sudska praksa

Zakon o zaštiti podataka (1050/2018)

- 9 Prema članku 1. Zakona o zaštiti podataka, taj zakon konkretizira i dopunjuje Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) i njezinu nacionalnu primjenu.
- 10 Prema članku 30. Zakona, odredbe o obradi osobnih podataka zaposlenika, o provjerama i nadzorima koji se provode kod zaposlenika i o zahtjevima kojih se pritom potrebno pridržavati kao i o tehničkom nadzoru na radnom mjestu i o preuzimanju i otvaranju e-pošte zaposlenika sadržane su u Zakonu o zaštiti privatnosti na radnom mjestu (759/2004).
- 11 U skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona, ispitanik nema pravo pristupa podacima koji su o njemu prikupljeni u smislu članka 15. Opće uredbe o zaštiti podataka ako bi
 - 1) pružanje podataka moglo narušiti nacionalnu sigurnost, obranu ili javni red i sigurnost ili ugroziti sprječavanje ili otkrivanje kaznenih djela;
 - 2) pružanje podataka moglo predstavljati ozbiljnu opasnost za zdravlje ispitanika ili skrb o ispitaniku ili za prava ispitanika ili treće strane ili
 - 3) ako se osobni podaci upotrebljavaju pri poslovima nadzora i provjere te je uskraćivanje podataka potrebno u svrhu zaštite važnog gospodarskog ili financijskog interesa Finske ili Europske unije.
- 12 U skladu sa stavkom 2. istog članka ispitanik ima pravo, ako samo dio podataka u skladu sa stavkom 1. nije obuhvaćen pravom uređenim u članku 15. Opće uredbe o zaštiti podataka, dobiti informacije o svim drugim podacima koji se na njega odnose.

- 13 U skladu sa stavkom 3. istog članka, ispitanicima se moraju priopćiti razlozi za ograničavanje ako to ne ugrožava svrhu ograničavanja.
- 14 U skladu sa stavkom 4. istog članka, u članku 15. stavku 1. Opće uredbe o zaštiti podataka navedeni podaci moraju se na zahtjev ispitanika ustupiti službeniku za zaštitu podataka ako ispitanik nema pravo na pristup podacima koji su o njemu prikupljeni.

Zakon o zaštiti privatnosti na radnom mjestu (759/2004)

- 15 U skladu s odjeljkom 2. člankom 4. stavkom 2. Zakona o zaštiti privatnosti na radnom mjestu (347/2019) poslodavac je obavezan unaprijed obavijestiti radnika o prikupljanju podataka koji služe utvrđivanju njegove pouzdanosti. Ako poslodavac ispituje radnikovu kreditnu sposobnost, on mu, osim toga, mora priopćiti i iz kojeg će se registra pribaviti kreditne informacije. Ako su podaci o radniku prikupljeni od druge osobe koja nije dotični radnik, poslodavac mora radniku priopćiti dobivene podatke prije nego se oni koriste pri donošenju odluka koje se tiču radnika. Obveze voditelja obrade da ispitaniku ustupi podatke kao i pravo ispitanika na pristup podacima uređeni su u Poglavlju III. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Posebno zakonodavstvo o pravu na pristup podacima o protokolu korisničkih podataka

- 16 U Finskoj je pravo na pristup podacima o protokolu korisničkih podataka prije stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka bilo predviđeno samo posebnim zakonima. Ti posebni zakoni su Zakon o elektroničkoj obradi korisničkih podataka u području socijalne skrbi i zdravstva (159/2007)² kao i Zakon o demografskom informacijskom sustavu i uslugama certificiranja zavoda za digitalne i demografske informacije (661/2009)³.

Sudska praksa Korkein hallinto-oikeusa (Vrhovni upravni sud, Finska; u daljnjem tekstu: KHO)

- 17 U Finskoj je Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) donio odluke o podnošenju zahtjeva za prethodnu odluku koji se odnose na djelatnost tijela u vezi s primjenom Zakona o javnosti djelovanja javnih tijela (u daljnjem tekstu: Zakon o pravu na pristup informacijama, 621/1999). Prije stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka KHO je primjerice u svojoj odluci od 5. travnja 2014. (KHO:2014:69) utvrdio da se podaci o protokolu koji podliježu obvezi povjerljivosti ne odnose na osobu koja je zatražila pristup podacima o protokolu, nego na korisnike sustava za obradu podataka. Osim toga, KHO je, međutim, utvrdio da iz navoda policije ne proizlazi da bi pružanje podataka o protokolu ugrozilo obavljanje policijskih poslova ili sigurnost pripadnika policije na način

² Finlex: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

³ Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090661>

da bi postojao osobito važan javni ili privatni interes u smislu članka 11. stavka 2. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama kojem bi se protivilo odobravanje prava pristupa. Ispitanik je kao stranka u postupku stoga imao pravo dobiti od policije te podatke o protokolu.

- 18 Nakon stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka, KHO je u odluci od 11. lipnja 2020. (KHO:2020:72) utvrdio da je upravni sud po žalbi protiv upravne odluke, konkretnije porezne uprave, trebao postupati ne samo kao s predmetom koji se odnosi na javnost službenih dokumenata, nego, osim toga, i kao s predmetom iz područja zaštite podataka koji se odnosi na prava ispitanika na pristup primjenjujući odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka. KHO je utvrdio da odluku treba ukinuti i vratiti je na ponovno suđenje upravnom sudu pri čemu je naložio da se predmet rješava kao predmet s područja zaštite podataka. Taj postupak u trenutku sastavljanja ovog zahtjeva za prethodnu odluku još uvijek traje.

Odredbe prava Unije relevantne za odlučivanje

Opća uredba o zaštiti podataka

- 19 U skladu s uvodnom izjavom 60. Opće uredbe o zaštiti podataka načelima poštene i transparentne obrade zahtijeva se da je ispitanik informiran o postupku obrade i njegovim svrhama. Voditelj obrade trebao bi ispitaniku pružiti sve dodatne informacije neophodne za osiguravanje poštene i transparentne obrade uzimajući u obzir posebne okolnosti i kontekst obrade osobnih podataka.
- 20 U skladu s uvodnom izjavom 63. Uredbe (ispravak [finske jezične verzije], SL L 74 od 4. ožujka 2021.) ispitanik bi trebao imati pravo pristupa prikupljenim osobnim podacima koji se na njega odnose te ostvarivati to pravo lako i u razumnim intervalima kako bi bio svjestan obrade i provjerio njezinu zakonitost. To uključuje pravo ispitanika na pristup podacima o njegovom zdravstvenom stanju, na primjer podacima u medicinskoj dokumentaciji koja sadržava informacije poput dijagnoza, rezultata pretraga, liječničkih mišljenja, liječenja ili zahvata. Svaki ispitanik stoga bi osobito trebao imati pravo znati i dobiti obavijest o svrhama obrade osobnih podataka, ako je moguće i za koje razdoblje se osobni podaci obrađuju, o primateljima osobnih podataka, o logici automatske obrade osobnih podataka i o posljedicama takve obrade, barem kad se temelji na izradi profila. Ako je moguće, voditelj obrade trebao bi imati mogućnost omogućiti daljinski pristup zaštićenom sustavu koji bi ispitaniku omogućio izravan pristup njegovim osobnim podacima. To pravo ne bi smjelo negativno utjecati na prava ili slobode drugih, uključujući i poslovne tajne ili intelektualno vlasništvo, a osobito na autorsko pravo kojima je zaštićen računalni program. Rezultat tih razmatranja ipak ne bi smjelo biti odbijanje pružanja svih informacija ispitaniku. Ako voditelj obrade obrađuje velike količine informacija koje se odnose na ispitanika, voditelj obrade trebao bi imati mogućnost prije dostave informacije zahtijevati od ispitanika da navede informacije ili aktivnosti obrade na koje se zahtjev odnosi.

- 21 U skladu s člankom 4. točkom 1. Uredbe, izraz „osobni podaci” znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca.
- 22 U članku 5. stavku 1. točkama (a) i (f) kao i u stavku 2. Uredbe navodi se:
1. Osobni podaci moraju biti:
 - (a) zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika („zakonitost, poštenost i transparentnost”);
 - [...]
 - (f) obrađivani na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera („cjelovitost i povjerljivost”).
 2. Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost sa stavkom 1. te je mora biti u mogućnosti dokazati („pouzdanost”).
- 23 U skladu s člankom 15. stavkom 1. Uredbe Ispitanik ima pravo dobiti od voditelja obrade potvrdu obrađuju li se osobni podaci koji se odnose na njega te ako se takvi osobni podaci obrađuju, pristup osobnim podacima i sljedećim informacijama: (ispravak [finske jezične verzije], SL L 74 od 4. ožujka 2021.):
- (a) svrsi obrade;
 - (b) kategorijama osobnih podataka o kojima je riječ;
 - (c) primateljima ili kategorijama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni ili će im biti otkriveni, osobito primateljima u trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.
- 24 U skladu s člankom 24. [omissis] stavkom 1. Uredbe, uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca, voditelj obrade provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao i mogao dokazati da se obrada provodi u skladu s ovom Uredbom. Te se mjere prema potrebi preispituju i ažuriraju.
- 25 U članku 88. [(ispravak njemačke jezične verzije, SL 2018., L 127, str. 2.)] Uredbe obrada osobnih podataka u kontekstu zaposlenja uređuje se na sljedeći način:

1. Države članice mogu zakonom ili kolektivnim ugovorima predvidjeti preciznija pravila s ciljem osiguravanja zaštite prava i sloboda u vezi s obradom osobnih podataka zaposlenika u kontekstu zaposlenja, osobito za potrebe zapošljavanja, izvršavanja ugovora o radu, što uključuje ispunjavanje zakonski propisanih obveza ili obveza propisanih kolektivnim ugovorima, za potrebe upravljanja, planiranja i organizacije rada, jednakosti i različitosti na radnome mjestu, zdravlja i sigurnosti na radu, zaštite imovine poslodavca ili klijenta i za potrebe ostvarenja i uživanja prava i koristi iz radnog odnosa, na individualnoj ili kolektivnoj osnovi, te za potrebe prestanka radnog odnosa.

2. Ta pravila uključuju prikladne i posebne mjere za zaštitu ljudskog dostojanstva ispitanika, njegovih legitimnih interesa i temeljnih prava, posebno u odnosu na transparentnost obrade, prijenos osobnih podataka unutar grupe poduzetnika ili grupe poduzeća koja se bave zajedničkom gospodarskom djelatnošću i sustavâ praćenja na radnom mjestu.

Relevantna sudska praksa Suda

- 26 Itä-Suomen hallinto-oikeusu (Upravni sud istočne Finske) nije poznata sudska praksa Suda koja se odnosi na tumačenje Opće uredbe o zaštiti podataka u sličnoj situaciji. Budući da se Općom uredbom o zaštiti podataka ne ograničava pojam osobnih podataka, Hallinto-oikeus (Upravni sud) je istražio sudske prakse Suda koja se odnosi na Direktivu 95/[4]6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (Direktiva o zaštiti podataka).
- 27 Sud je pravo pristupa u skladu s člankom 12. Direktive o zaštiti podataka protumačio u svojoj presudi u predmetu C-553/07, *College van burgemeester en wethouders van Rotterdam/E. E. Rijkeboer* (EU:C:2009:293). Taj se predmet odnosio na situaciju u kojoj je osobi odbijen pristup podacima o prenošenju njezinih osobnih podataka trećoj strani koje se odvijalo u razdoblju od dvije godine prije traženja pristupa. Sud je utvrdio da je u svrhu procjene opsega prava pristupa koje Direktiva mora omogućiti najprije potrebno utvrditi na koje se podatke pravo pristupa odnosi i potom se pozabaviti svrhom članka 12. točke (a) Direktive s obzirom na ciljeve koji se njome žele ostvariti (t. 40. presude). U predmetu koji je sud razmatrao radilo se o dvjema kategorijama podataka. Prva se odnosila na podatke privatnog karaktera koje je općina imala o osobi, poput njezina imena i adrese, koji su u razmatranom predmetu činili osnovne podatke. Sud je utvrdio da su ti podaci „osobni podaci” u smislu članka 2. točke (a) Direktive jer je riječ o informacijama koji se odnose na utvrđenu fizičku osobu ili fizičku osobu koju se može utvrditi. Druga skupina podataka odnosila se na informacije o primateljima ili kategorijama primatelja kojima su se osnovni podaci otkrivali kao i na sadržaj tih podataka i stoga na obradu osnovnih podataka (t. 41.-43. presude).

- 28 Prema shvaćanju Suda, pravo na zaštitu privatnosti podrazumijeva da se dotična osoba može uvjeriti da se njezini osobni podaci obrađuju pravilno i zakonito, odnosno da su osobito osnovni podaci koji se na nju odnose pravilni i da su preneseni primateljima koji su za obradu tih podataka ovlašteni. Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 41. Direktive, dotična osoba mora imati pravo na pristup podacima koji se na nju odnose, a koji se obrađuju kako bi mogla obaviti nužne provjere. S tim u vezi članak 12. točka (a) Direktive predviđa pravo na pristup osnovnim podacima kao i o primateljima ili vrstama primatelja kojima se podaci otkrivaju. Prema shvaćanju Suda, to je pravo na pristup potrebno da bi se dotičnoj osobi omogućilo ostvarivanje prava navedenih u članku 12. točkama (b) i (c) Direktive, točnije prava da u slučaju da obrada njezinih podataka nije bila u skladu s odredbama Direktive od nadzornika zahtijeva njihov ispravak, brisanje ili blokiranje (točka (b)) ili prava da ga se obveže na to da obavijesti treće stranke kojima su podaci otkriveni o tim ispravcima, brisanjima ili blokiranju osim ako se to pokaže nemogućim ili uključuje nerazmjern napor (točka (c)) (t. 49.-50. presude).
- 29 Sud je utvrdio da je područje primjene Direktive o zaštiti podataka vrlo široko i da su osobni podaci obuhvaćeni Direktivom raznovrsni (t. 59. presude).
- 30 Sud je pojam „osobnih podataka” u smislu članka 2. točke (a) Direktive o zaštiti podataka protumačio u svojoj presudi u predmetu C-434/16, Peter Nowak/Data Protection Commissioner (EU:C:2017:994). Predmet se odnosio na situaciju u kojoj je nacionalno nadzorno tijelo odbilo osobi pristup ispravljenom primjerku ispita na kojem je on bio kandidat, uz obrazloženje da informacije koje su u njemu sadržane nisu osobni podaci. Sud je u svojoj presudi utvrdio, naime, da upotreba izraza „bilo koji podaci” u okviru definicije pojma „osobni podaci” u članku 2. točki (a) Direktive 95/46 odražava cilj zakonodavca Unije da tom pojmu da široki smisao, koji nije ograničen na osjetljive ili privatne podatke, nego može obuhvaćati razne vrste podataka, kako objektivnih tako i subjektivnih u obliku mišljenja ili ocjena, pod uvjetom da se oni „odnose” na dotičnu osobu. Što se tiče potonjeg uvjeta, on je ispunjen ako je zbog svojeg sadržaja, cilja ili učinka podatak povezan s određenom osobom. (t. 34.-35. presude).
- 31 Prema shvaćanju Suda, utvrđenje da su napomene ispitivača u vezi s odgovorima kandidata na ispitu podaci koji su zbog svojeg sadržaja, cilja i učinka povezani s tim kandidatom nije dovedeno u pitanje činjenicom da su te napomene također podaci koji se odnose na ispitivača. (t. 44. presude).
- 32 Nadalje je Sud utvrdio da bi stoga nijekati kvalifikaciju podataka o kandidatu sadržanih u odgovorima na stručnom ispitu i u povezanim napomenama ispitivača kao „osobnih podataka” imalo za posljedicu te podatke u potpunosti isključiti od poštovanja načela i jamstava u području zaštite osobnih podataka i osobito načela u vezi s kvalitetom takvih podataka i zakonitosti njihove obrade, koja su utvrđena člancima 6. i 7. Direktive 95/46, kao i prava na pristup, ispravak i prigovor dotične osobe, koja su predviđena u člancima 12. i 14. te direktive, i nadzora koji izvršava nadzorno tijelo na temelju članka 28. te direktive. (t. 49. presude).

- 33 Sud je u svojoj presudi utvrdio da članak 2. točku (a) Direktive 95/46/EZ treba tumačiti na način da su u okolnostima poput onih u glavnom postupku pisani odgovori kandidata na stručnom ispitu i eventualne napomene ispitivača u vezi s tim odgovorima „osobni podaci” u smislu te odredbe.

Nužnost donošenja prethodne odluke

- 34 Prema shvaćanju Itä-Suomen hallinto-oikeusa (Upravni sud istočne Finske) postupak se odnosi na tumačenje pojma „osobni podaci” u smislu članka 4. točke 1. Opće uredbe o zaštiti podataka kao i prava ispitanika predviđenog člankom 15. stavkom 1. da od voditelja obrade zahtijeva pristup prikupljenim osobnim podacima koji se na njega odnose.
- 35 Općom uredbom zaštićeno poštovanje privatnosti zahtijeva da se osobni podaci u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka obrađuju zakonito, pošteno i transparentno s obzirom na ispitanika kao i u skladu s točkom (f) istog stavka obrađuju na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, među ostalim, da se zaštite od neovlaštene ili nezakonite obrade. Nadalje je voditelj obrade u skladu sa stavkom 2. tog članka odgovoran za usklađenost sa stavkom 1. te je mora moći dokazati („pouzdanost”). Da bi ispunio taj zahtjev za pouzdanošću koji se na njega odnosi, voditelj obrade mora provoditi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere u skladu s člankom 24. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka kako bi osigurao i mogao dokazati da se obrada provodi u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Iz tog razloga voditelji obrade odgovorni za obradu podataka evidentiraju podatke o protokolu koji se odnosi na osobe koje su obrađivale osobne podatke ispitanika i o [trenutku] obrade osobnih podataka.
- 36 Ispitanik u skladu s člankom 15. ima pravo dobiti od voditelja obrade potvrdu obrađuju li se osobni podaci koji se odnose na njega ili ne te ako se takvi osobni podaci obrađuju, pristup osobnim podacima i o svrsi obrade, [kategorijama osobnih podataka] o kojima je riječ kao i o primateljima i kategorijama primatelja. Na temelju tog je članka, međutim, nejasno, smatraju li se informacije koje je voditelj obrade prikupio u skladu sa svojom obavezom prema članku 24. stavku 1. Uredbe, iz kojih proizlazi identitet osoba koje su obrađivale osobne podatke ispitanika kao i vrijeme obrade osobnih podataka, informacijama u skladu s člankom 15. stavkom 1., kojima ispitanik ima pravo pristupa, ili isključivo osobnih podacima osoba koje su osobne podatke obrađivale, kojima ispitanik nema pravo pristupa.
- 37 U uvodnoj izjavi 9. Opće uredbe o zaštiti podataka utvrđuje se da su ciljevi i načela Direktive 95/46/EZ i dalje utemeljeni, no njome nisu spriječeni rascjepkanost provedbe zaštite podataka u Uniji, pravna nesigurnost ili rasprostranjeno javno mišljenje da osobito kod internetskih aktivnosti postoje znatni rizici povezani sa zaštitom pojedinaca. Potom se navodi u uvodnoj izjavi 10. Opće uredbe o zaštiti podataka da bi u čitavoj Uniji trebalo osigurati postojanu

i homogenu primjenu pravila za zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka.

- 38 U ovom se postupku postavlja pitanje, ima li osoba J. M. uistinu mogućnost uvjeriti se u zakonitost obrade svojih osobnih podataka. Podaci o korisničkom protokolu i njihovo evidentiranje sadržavaju ujedno informacije o tome da su obrađeni osobni podaci provjereni (faktor sadržaja) i vjerojatno je da njihova uporaba utječe na prava koja proizlaze iz zaštite privatnosti (faktor učinka). Pravo ispitanika na pristup bitan je sastavni dio prava koja Opća uredba o zaštiti podataka jamči ispitaniku te ostvarivanje tog prava često prethodi ostvarenju drugih prava koja proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka, poput primjerice pravnih sredstava uređenih u Poglavlju VIII. Stoga primjerice člankom 77. Opće uredbe o zaštiti podataka zajamčeno pravo svakog ispitanika na pritužbu nadzornom tijelu samo po sebi nije dostatno sredstvo da bi se u Europskoj uniji ujednačeno osigurala sva prethodno navedena prava ispitanika. Stoga je zahtjev za prethodnu odluku Suda potreban jer iz Opće uredbe o zaštiti podataka nije jasno ima li ispitanik samo pravo pristupa svojim vlastitim stvarnim podacima u svojstvu klijenta i mogućim pripadajućim zabilješkama ili također i informacijama o tome tko je, kada i u koju svrhu obrađivao njegove podatke. U predmetnom je postupku potrebno ocijeniti položaj onog koji je obradio podatke, u odnosu na položaj ispitanika koji ostvaruje svoje pravo pristupa. U slučaju da se prava ispitanika da zahtijevaju pristup različitim informacijama koje je voditelj obrade prikupio razlikuju ovisno o državama članicama, došlo bi do različitog tretmana ispitanika s obzirom na njihovo boravište i državljanstvo.
- 39 Nacionalno nadzorno tijelo, odnosno zamjenik službenika za zaštitu podataka, u ovom je postupku isto tako zagovaralo podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije.

Prethodna pitanja

- 40 Itä-Suomen hallinto-oikeus (Upravni sud istočne Finske) odlučio je prekinuti postupak i Sudu u skladu s člankom 267. UFEU-a uputiti sljedeća prethodna pitanja:
1. Treba li pravo ispitanika na pristup koje mu pripada u skladu s člankom 15. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s [pojmom] „osobni podaci” u smislu članka 4. točke 1. Uredbe tumačiti na način da informacije koje prikupi voditelj obrade, iz kojih proizlazi tko je, kada i u koju svrhu obrađivao osobne podatke ispitanika, ne predstavljaju informacije do kojih ispitanik ima pravo pristupa, osobito jer je riječ o podacima koji se odnose na zaposlenike voditelja obrade?
 2. U slučaju da odgovor na prvo pitanje glasi „da” i da ispitanik na temelju članka 15. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka nema pravo na pristup informacijama navedenim u tom pitanju jer one ne predstavljaju „osobne podatke” ispitanika u skladu s člankom 4.

točkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, treba li u predmetnom slučaju u obzir uzeti i informacije do kojih ispitanik ima pravo pristupa u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkama [(a) do (h)]:

- a. o tome kako treba tumačiti svrhu obrade u smislu članka 15. stavka 1. točke (a) s obzirom na opseg prava ispitanika na pristup, odnosno, može li se na svrsi obrade temeljiti pravo na pristup podacima o korisničkom protokolu koje je voditelj obrade prikupio, poput primjerice informacija o osobnim podacima osobe koja je podatke obrađivala, vremenu kao i svrsi obrade osobnih podataka?
 - b. Mogu li se osobe koje su obrađivale podatke o osobi J. M. u svojstvu klijenta u tom kontekstu pod određenim uvjetima smatrati primateljima osobnih podataka u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (c) Opće uredbe o zaštiti podataka, o kojima bi ispitanik imao pravo dobiti informaciju?
3. Je li za postupak značajno to da je riječ o banci koja obavlja uređenu djelatnost ili to da je osoba J. M. istodobno radila za banku i bila njezin klijent?
 4. Je li za ocjenu prethodno navedenih pitanja relevantno to da su podaci osobe J. M. obrađeni prije stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka?

[omissis]